

МЕЖДУ ЙОНИЙЦИ И ДОРИЙЦИ

Янис Рицос

Герой снажен и разумен едновременно – признаваха всички открито,
и действията му го показваха. Толерантен; любител на доброто и враг на всяко зло –
дори и да е сред близките му (ако е възможно, разбира се, да знаеш кое е добро и кое
зло).

Дорийци и йонийци спореха за него. По хиляди начини, явни и скрити, го притискаха.

А той, винаги един и същ, непоколебим, справедлив – само за единство се бореше.

Не е нищо друго – казваше – освен грък и само грък.

Докато накрая остана сам, с цялото си „единство“, с целия си „елинизъм“,

подозрителен и за двата народа и също толкова омразен;

толкова че обединени в омразата си,

го убиха с камъни една майска сутрин на Коринтския канал. И веднага започнаха да
спорят кой да отнесе трупа му.

След няколко години

йонийци и дорийци му посветиха най-светлите си жертвеници,

издълбавайки в мрамора със светли букви: „ПЪРВИ ДОРИЕЦ“

а другите „ПЪРВИ ЙОНИЕЦ“ за онзи, който не беше нищо друго, освен просто грък.

И никой никога не разбра точно къде се намираха костите му – може би никъде.

Митът най-вярно казва как бял орел в последния миг го сграбчил към небето.

И когато пада люта зима в Атика и Пелопонес и преливат посевите

и реката завлича агнета, пейки, обувки, статуи – тогава и двата народа поглеждат към
небето и ясно различават, казва, орела и Него

там, където се разкъсват черните облаци и златен слънчев лъч увисва – но (сякаш
такава им е съдбата) дори тогава не успяват да се вразумят.

сборник „Стихотворения, част I (1963-1972)“, 1989, Атина, изд. Кедрос

Прев. Айлин Топлева